

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MÜHASEBEÇİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

14.07.2017 04382

Sayı : 2017/
Konu : Matrah Artırımı

Y.M.M. ve S.M.M.M. ODALARI BAŞKANLIKLARINA

6736 sayılı Kanun kapsamında yapılan KDV matrah artırımı ile ilgili olarak vergi mükelleflerinden meslek mensuplarımıza ve Odalarımıza intikal eden sorunlar Birliğimizce değerlendirilmiş ve bu sorunların kaynağı ile çözüm önerileri bir örneği ekte gönderilen yazımız ile Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Ek: 1 Yazı Örneği

AYDIN SERBEST MÜHASEBEÇİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
GELEN EVRAK
YATIRIM SAYI : 14.07.2017
SCARİYA : 1122
BİRLİK / Gelen

Sayı : 2017/

Konu : Matrah Artırımı

14.07.2017 04378

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı'na

İlgî : 03/11/2016 tarihli ve 11846 sayılı yazımız.

İlgî'de kayıtlı yazımız ile 6736 sayılı Kanun kapsamında KDV matrah artırımı ile ilgili soruna dikkat çekilmiş ve bu konunun 2011/4 sayılı İç Genelge hükümleri doğrultusunda yeniden değerlendirilmesi gerektiği Başkanlığınızda sunulmuştur.

Son birkaç günlük dönemde çok sayıda mükelleften, Odalarımıza ve meslek mensuplarımıza "*KDV yönünden matrah artırdığım halde hakkında matrah artırımında bulunduğum yıllarla ilgili inceleme yapılmaktadır.*" şeklinde yakınmalar iletildiği tespit edilmiştir. Meslek camiamız; vergi kanunlarının uygulanması ve vergi toplanması konusunda Gelir İdaresi ile mükellef arasında bir köprü olmanın yanı sıra İdare ile çözüm ortağı konumunda bulunmaktadır. Bu nedenle haklı görüş ve taleplerimizin dikkate alınacağını düşüncesiyle, aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Vergi affi, geçmiste işlenen suçları rehabilite ederek, toplanamayan vergileri toplamak ve kayda girmeyen mükellefleri sisteme dahil etmek için kullanılır. Vergi affi kavramıyla ifade edilmek istenen, en genel anlamıyla vergi kanunlarına aykırı hareket edenlere uygulanan idari ve hukuki yaptırımların ortadan kaldırılmasıdır. Af kanunları zaman bakımından geçmiş yürürlükte ve etkilerini geçmişteki olaylar üzerinde meydana getirmektedir.

Ülkemizde vergi affi yerine genellikle; "Bazı Alacakların yapılandırılması", Borçlara Ödeme Kolaylığı", "Vergi Barışı" gibi adlar kullanılmakta olsa bile yapılan düzenlemeler özü itibarı ile vergi affordır. Bu düzenlemeler borç yapılandırmasının yanı sıra matrah artırımı, kasa düzeltmesi, stokların düzeltilmesi gibi önemli konuları da beraberinde getirmektedir. Bir başka yönyle af nedeniyle vergiye uyumun artırılması sayesinde uzun vadede denetim giderleri azalacağından, kamu giderlerinde bir tasarruf sağlanmış olmaktadır.

Gene af sayesinde hatalı mükelleflerin, sisteme yumuşak bir şekilde katılımları da gözetilmektedir. Vergi affinin amacı; toplumsal faydayı maksimize edip kimsenin kaybı olmadan kamu gelirlerini artırmak, hatta yanlışlıkla da olsa vergi suçlusu durumuna düşmüş kişilere dürüstlük yolunu açarak sisteme dahil olmalarını sağlamaktır.

Nitekim 6111 sayılı Kanunun gerekçesinde; “*Mükelleflerin geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası riskleri ortadan kaldırarak geleceğe yönelik iş ve yatırım kararlarına daha sihhatli bir şekilde odaklanmalarına imkan sağlanması, vergi idaresinin de denetim kapasitesini cari vergilendirme dönemlerine odaklamak suretiyle vergi kayıp ve kaçağının azaltılması ve kayıt dışı ekonomiyle mücadelenin daha etkin bir şekilde yürütülmesi hedeflenmektedir*”. Kanun gerekçesinin 6. Maddesinde ise “*maddeyle mükelleflerçe çeşitli sebeplerle noksan beyan edilmiş ya da beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli oran ve tutarlar dahilinde beyan edilmesi sağlanmaktadır. Artırımda bulunulan vergi ve dönemler için vergi incelemesi ve tarihiyat yapılmamak suretiyle gelirlerin doğru beyan edilmesi teşvik edilmektedir.*” ifadelerine yer verilmiş olup, aynı ifadeler 6736 Sayılı Kanun gerekçesinde de yer almaktadır.

6111 Sayılı Kanun’un KDV matrah artırımına yönelik 7/2-c maddesinde; “*İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde yukarıdaki işlemlerin yanı sıra vergiye tabi işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu madde hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak % 18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsamda giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları halinde bu madde hükmünden yararlanamaz.*” hükmüne yer verilmiştir.

6736 Sayılı Kanun’ un KDV matrah artırımına yönelik 5/3- b- 3 maddesi ise; “*İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fikradan yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu alt bentle belirtilen durumların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu fikra hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsamda giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları halinde bu fikra hükmünden yararlanamaz.*” hükmünü amirdir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBEÇİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

6111 ve 6736 sayılı Kanunların KDV yönünden matrah artırımına ilişkin düzenlemelerinde hata olarak nitelendirdiğimiz bazı uygulamalar yer almıştır. Örneğin, sadece birkaç dönemde beyanname verip diğer dönemlerde beyanname vermeyen mükelleflerin matrah artırımında bulunmaları halinde Gelir/Kurumlar vergisi yönünden matrah artırımı zorunlu tutulmamıştır.

Ancak tüm dönemlerinde beyanname verdiği halde çeşitli nedenlerle bazı dönemlerde "Hesaplanan KDV" bulunmayan mükelleflerin Gelir/Kurumlar vergisi matrah artırımı yapmadan KDV matrah artırımı geçersiz sayılmıştır. **BU BİR ANLAMDA TÜM DÖNEMLERDE BEYANNAME VEREN MÜKELLEFI CEZALANDIRMAK, BASKA BİR İFADE İLE HER DÖNEM BEYANNAMESİNİ VERMEYENİ ÖDÜLLENDIRMEK SONUCUNU DOĞURMUSTUR.** Söz konusu durum mükelleflerce yeterince anlaşılamamış ve hatalara yol açmıştır.

Kaldı ki her dönem beyannamesini verdiği halde bazı dönemlerde "Hesaplanan KDV" bulunmayan mükelleflerin, ilk bir aylık dönemde matrah artırımında bulunması esnasında sistem; Gelir/Kurumlar matrah artırımı ile kıyaslamadan matrah artırımı beyanını kabul etmiş uygulamanın son döneminde buna izin vermemiştir. KDV matrah artırımını hatalı yapan mükelleflerin büyük bir kısmı ilk dönemde, yani sistemin hatayı doğru kabul ettiği dönemde gerçekleşmiştir.

Tüm bunlara rağmen Başkanlığınız 2011/ 4 Sayılı İç Genelge ile bu olumsuzlukları giderme yönünde önemli bir düzenlemeyi uygulamaya koyarak bir ölçüde de olsa haksızlıkların önüne geçmiştir.

6111 Sayılı Kanunla ilgili 2011 / 4 Sayılı İç Genelge'nin konuya ilişkin bölümü aşağıdaki gibidir.

"2. İstisna veya Tecil-Terkin Kapsamındaki İşlemleri Dışındaki Nedenlerle Beyannamelerinde Hesaplanan Katma Değer Vergisi Bulunmayan Mukelleflerde Katma Değer Vergisi Artırımı

Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yılda işlemlerinin bulunmaması veya işlemlerinin tamamının verginin konusuna girmemesi gibi nedenlerle beyannamelerinde hesaplanan KDV bulunmaması söz konusu olabilmektedir.

İlgili yıl içindeki dönemlere ilişkin vermeleri gereken bütün beyannamelerini vermiş olan ve hiçbir dönemde bahse konu nedenlere bağlı olarak hesaplanan KDV çıkmayan mükelleflerin katma değer vergisi artırımı, 6111 sayılı Kanunun 7/2-c maddesine göre yapılacaktır. Buna göre, söz konusu mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunacak ve matrah artırım tutarının %18'ini katma değer vergisi artırımı olarak dikkate alacaklardır.

TÜRMÖB

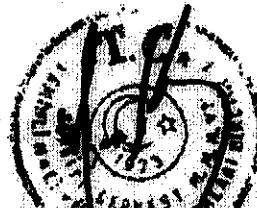
TÜRKİYE SERBEST MUHASEBEÇİ MALİ MÜSAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜSAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Mükelleflerin, artırımında bulunacakları yıl içindeki dönemlere ilişkin verdikleri beyannamelerin bir kısmında hesaplanan vergi bulunuyor, diğer kısmında bu bölümde belirtilen nedenlerle hesaplanan KDV ver alımıyorsa katma değer vergisi artırım, 6111 sayılı Kanunun 7/1 inci maddesine göre yapılacaktır. Buna göre, sözü edilen mükellefler, hesaplanan KDV bulunan beyannamelerinde yer alan hesaplanan KDV tutarlarını toplayacak, çıkan toplama ilgili yıl artırım oranını uygulamak suretiyle katma değer vergisi artırım tutarını hesaplayacaklardır. Bu şartları taşıyan mükelleflerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından matrah arturma ve karşılaşma yapma zorunluluğunu bulunmamaktadır.”

Yukarıda açıklandığı gibi, 6111 sayılı Kanunun 7/2. maddesi ile 6736 sayılı Kanun'un 5/3. maddesi aynı hükümleri içermektedir.

Af yasaları ile getirilen kapsayıcı ve katılımcılığı artırıcı bakış açısından yanı sıra, 6111 ile 6736 sayılı Kanun gerekliliklerindeki “Mükelleflerin geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası riskleri ortadan kaldırarak geleceğe yönelik iş ve yatırım kararlarına daha şıhhatlı bir şekilde odaklanmalarına imkan sağlanması denetim kapasitesini cari vergilendirme dönemlerine odaklamak suretiyle vergi kayıp ve kaçagının azaltılması ve kayıt dışı ekonomiyle mücadelenin daha etkin bir şekilde yürütülmesi” ilkelerine uygun olarak, 2011/ 4 sayılı İc Genelge benzeri yeni bir genelgenin Başkanlığınızca yürürlüğe konmasının, mükelleflerin mağduriyetini gidereceği gibi İdareye olan güveni de pekiştireceği ve gelecekte yapılacak benzer düzenlemelere katılımı olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

A. Masiş YONFAN
Genel Başkan